

По најновите акции на руската дипломатија во поглед на утврдувањето на конечниот статус на Покраината Косово, како и сè поголемиот руски ангажман на блискоисточната политичка сцена, а особено по отворениот напад на рускиот претседател Владимир Путин на американската надворешна политика за време на Конференцијата за безбедност во Минхен, на видик е обновување на политиката на биполаризам во меѓународните односи, која Вашингтон ја означува и како можно враќање во периодот на студената војна меѓу двете супер сили.

Пишува: Драги ИВАНОВСКИ

ква остро ги отфрли таквите обиди, истакнувајќи дека при тоа мора да се почитуваат и ставовите на Белград. Шефот на руската дипломатија, Сергеј Лавров, изјави дека при решавањето на проблемот со Косово мора да се почитуваат принципите на неповредливост на границите за да не се предизвика верижна реакција во постсоветскиот простор.

"Ако теоретски претпоставиме дека Косово добило независност, тогаш нареди од многу непризнати територии ќе ни речат: 'Што, зарем ние сме положи?'", изјави Лавров.

Ова, пред сè, се однесува на Јужна Осетија, Нагорно Карабах и Чеченија, кои беа делови од поранешниот СССР, а поради нивните природни богатства, како нафтата, долго време се полигони за испробување на политиката за освојување нови интересни сфери, како и на дејствување на разни сепаратистички, но и исламски фундаменталистички терористички групи. Неодамна Москва се закани дека со користење на правото на вето во Советот за безбедност на Обединетите нации ќе го блокира обидот за донесување нова резолуција за Косово врз основа на планот на меѓународниот посредник Марти Ахтисари. Меѓународната заедница на чело со САД, пак, инсистира преговорите во Виена меѓу При-

налните војни, а се зголемува бројот на загинатите лица", изјави Путин.

По ваквиот непримерен напад врз САД, рускиот претседател повторно се огласи со изјава во која рече дека се надева оти Вашингтон ќе извлече поука за ваквото неприфатливо однесување. Кај одредени светски медиуми тоа се оценува како засилување на тензиите меѓу Кремљ и Вашингтон, кои имаа значајно затоплување на односите во време на владеењето на Борис Елцин. Меѓутоа, во тие хаотични времиња на целосно распаѓање на некогашната "империја на злото", како што СССР го нарече поранешниот американски претседател Роналд Реган, Москва беше ставена на маргините на светските случувања, соодветно на степенот на својата одбранбена моќ и влијание на меѓународната политичка сцена. Но, со доаѓањето на Владимир Путин на власт во Руската Федерација дојде до значајни економски реформи во кои се користеа и зголемените приходи од извозот на нафта и на природен гас, откако беа разбиени олигарсите од типот на Борис Березовски и другите кои одлеаја огромен капитал во странство. За зајакнување на позициите на Путин придонесе и успехот во запирањето на граѓанската војна или на исламскиот тероризам во Чеченија, што му

"СОМЕ ВАСК" НА ВО СВЕТСКАТА ПО

На меѓународната политичка сцена на која по распаѓањето на советската комунистичка империја долго време доминираа Соединетите Американски Држави како најмоќна, највлијателна и единствена супер сила во светот, веќе се појавуваат првите знаци за можна промена на таквата констелација на силите. Руската Федерација, под раководство на Владимир Путин, покажува сè поголема желба за враќање на изгубените поранешни позиции и за вклучување во донесувањето одлуки, кои имаат голема важност за решавање на кризните жаришта на Балканот, како и на традиционалните невралгични подрачја во регионот на Блискиот и на Средниот Исток, каде и покрај воените интервенции во Авганистан за демонтирање на талibanското движење или во Ирак по обвинувањата на диктаторот Садам Хусеин за производство на оружје за масовно уништување, дојде до пораст на исламскиот тероризам.

Во оваа смисла, по забрзаните напори на западните земји од Европската унија и од САД за што побрзо остварување на планот на финскиот дипломат, Марти Ахтисари, за одредување на идниот статус на Косово, пред неколку дена Мос-

штина и Белград да завршат што поскоро за да може веќе во април да се усвои нова резолуција на ООН за Косово, со која се отвора патот за негова независност по пат на поединечно признавање на таквата реалност од одредени западни земји.

ДИРЕКТЕН НАПАД НА ЛИДЕРОТ ВРЗ САД

Меѓутоа, се чини дека најголемото изненадување следувахе за време на одржувањето на Меѓународната конференција за безбедност во Минхен откако претседателот на Руската Федерација, Владимир Путин, ги нападна САД како безобзирна монополарна сила, која го направила светот многу поопасен со нивното спроведување политики кои доведувале до војна, уништување и несигурност.

"САД ги поминаа границите во сите сфери - економски, политички и хуманитарни и се наметнаа себеси на другите држави, САД одат од еден конфликт во друг без да постигнат задоволително решение во секој од нив, притоа не се намалува бројот на локалните и на регио-

овозможни на актуелниот руски лидер повторно да ја добие довербата на народот, добивајќи нов мандат да биде на чело на Руската Федерација.

НОВА СТУДЕНА ВОЈНА ИЛИ ВРАЌАЊЕ НА МОЌТА

По ваквиот директен напад врз неговата земја, американскиот секретар за одбрана, Роберт Гејс, на Конференцијата во Минхен реплицираше со укажувањето дека на светот му беше доволна "една студена војна" и дека денес тој е поинаков и посложен отколку тогаш, а партнерствата со други земји, вклучувајќи ја и Руската Федерација, се потребни за соочување со новите предизвици од исламскиот екстремизам. Засега не е јасно дали ова се однесува на состојбата на граѓанска војна или на дивеењето на разните терористички групи под водство на Ал Каида во Ирак, каде американскиот претседател Џорџ Буш, и покрај противењето на демократското мнозинство во Конгресот, сака да испрати дополнителни трупи за пацификација на

**ПУТИН ЈА ВРАЌА
РУСКАТА ФЕДЕРАЦИЈА
НА ИЗГУБЕНИТЕ
ПОРАНЕШНИ
ПОЗИЦИИ**

**ЌЕ СЕ ОБНОВИ ЛИ
СТУДЕНАТА ВОЛНА ИЛИ
ЌЕ ИМА ЗАЕДНИЧКО
СООЧУВАЊЕ СО
ПРЕДИЗВИЦИТЕ?**

**МОСКВА
ЛИТИКА**

ситуацијата или, пак, на оценките на лондонскиот "Индепендент", кој деновиве тврди дека САД се приближуваат до војна со Иран откако Вашингтон обвинил дека највисоки личности од иранската Влада се одговорни за снабдување на иракските бунтовници со бомби, кои можат да уништат и најмодерни тенкови од типот "Абрамс". Меѓутоа, се знае дека Москва заедно со Пекинг долго време се спротивставувале на одлуката на Советот за безбедност на ООН за воведување санкции кон Иран, поради неговата нуклеарна програма и одбивањето дозвола за присуство на инспекциски тимови на Меѓународната агенција за атомска енергија на територијата на исламската држава. Но, по сè изгледа, минаа времињата кога по распаѓањето на Варшавскиот договор и на комунизмот во Европа, САД можеа да си дозволат ситуации кога со заобиколување на светската организација и без одлуки на Советот за безбедност ги предводеа масовните воени интервенции против комунистичкиот режим на Слободан Милошевиќ, кој спроведуваше невидена репресија на Косово, против исламско-фундаменталистичкиот режим на Талебанците во Авганистан, кои го воведоа шеријатското право и почнаа да ја пре-

уредуваат државата според принципите на иранскиот ајатолах Хомеини или, пак, воената операција "Слобода за Ирак", со која беше соборен апсолутистичкиот режим на диктаторот Садам Хусеин, кој изврши геноцид против курдското население, инвазија врз Кувајт и претставуваше закана за безбедност на арапските земји во регионот на Персискиот залив. Ако кон тоа се додадат и неуспешните напори за решавање на хроничниот израелско-палестински конфликт, кој од територијален судир веќе добива димензии на верска конфронтација откако релативно умереното движење Ал-Фатах, на чело со покојниот Јасер Арафат, доживеа радикална трансформација под нараснатото влијание на исламското фундаменталистичко движење Хамас, кое станува највлијателна сила во палестинското општество, тогаш стануваат сосема јасни нападите на Путин врз досегашната американска политика во глобални рамки.

Треба да се истакне дека во елаборирањето на своите напади кон Вашингтон и неговата политика во светски рамки, Владимир Путин посочи дека и некои други земји покажуваат несогласувања со ваквата американска политика, што особено дојде до израз при интервен-

цијата во Ирак, на која се противеа Франција и Германија, кои затоа беа наречени "стара Европа", додека во редовите на Европската унија, исто така, се појавија мислења кои се против прифаќањето на предложениот план на Марти Ахтисари за Косово. Треба да се истакне дека уште со самото доаѓање на власт Владимир Путин воспостави одлични економски и политички односи на доверба со Германија и со другите земји од ЕУ, кои зависат од увозот на природен гас и на нафта од Русија, ги одмрзна односите со НР Кина и со Индија, како нов фактор на политичката сцена во Азија. Потоа успеа со големи чекори да се врати во елитата на светската политика, за што сведочи и нејзиното членство во "Г-8", групата на најразвиените земји во светот, како и во разни ад-хок меѓународни тела од типот на Меѓународната агенција за нуклеарна енергија, која е вклучена во решавањето на актуелните проблеми со користењето на нуклеарна енергија на Иран за цивилни или за воени цели или, пак, обидите на Северна Кореја да стане нуклеарна сила, во Меѓународната кризна група и Контакт групата за решавање на косовскиот проблем и други форми на дејствување.

ПУТИН ПО АРАПСКИТЕ ЗЕМЈИ

Од друга страна, пак, рускиот претседател деновиве оствари тридневна блискоисточна турнеја, при што ги посети Саудиска Арабија, Јордан и Катар, кои досега беа познати како традиционални сојузници на Вашингтон.

По обидите за инсталирање комунистички партии низ арапските земји, по Октомвриската комунистичка револуција на Ленин, од почетокот на минатиот век во Сирија, Либан, Египет и во други земји каде некогашниот СССР остваруваше големо влијание, кое постепено исчезнуваше со распаѓањето на неговата империја во последната деценија од минатиот век, ова е нов "кам бек" на Москва во овој регион. Саудискиот крал Абдула го нарече рускиот претседател Путин човек на мирот, правдата и на правото, квалитети кои саудискиот режим го "тераа да го бара пријателството на Русија". За време на првата посета на Ријад, Путин е одликуван со највисоката почест за странски државници, со орденот "Крал Абдулазиз". Инаку, Русија е прва земја која го призна Саудиското кралство кога се создаваше во 1932 година. Откако во 2005 година Путин ги посети Израел, Египет и палестинските територии, ова претставува воопшто и прва посета на еден руски претседател на триве земји. Инаку, Москва имаше одлични политички, економски односи и воена соработка со Ирак за време на Садам Хусеин, како и со Иран, каде нејзини стручњаци учествуваат во иранската нуклеарна програма. Освен во политичките односи со овие земји, Москва најави склучување договори и за соработка во областа на нафтата и на природниот гас.